

PM2 Radoša un eiropiska pilsēta ar augstvērtīgu kultūras dzīvi

Radošās industrijas ieņem arvien nozīmīgāku lomu tautsaimniecības attīstībā un Rīgas konkurētspējas nodrošināšanā. Tam pamatā ir Rīgas kā eiropiskas pilsētas identitāte un tās iedzīvotāju spēja līdzdarboties, būt radošiem savā darbībā un veidot nākotnes pilsētu visiem kopā.

2014. gadā Rīga jo īpaši iegūs starptautisku skanējumu – kā Eiropas Kultūras galvaspilsēta. Lai sekmīgi sagatavotos šim statusam, 2011. gadā tika izveidots nodibinājums „Rīga 2014”, kas ir atbildīgs par projekta „Rīga 2014 – Eiropas kultūras galvaspilsēta” sagatavošanu, norisi un pasākumu programmu.

Kultūras dzīve Rīgā vienmēr ir bijusi aktīva un daudzveidīga – katram iedzīvotājam un pilsētas viesim pēc gaumes un iespējām. Tradicionāli kultūras pasākumi pilsētā ir plaši apmeklēti. Piemēram, gaismas festivālu „Staro Rīga” 2011. gadā apmeklēja ap 100 000 cilvēku, tāpat ļoti plaši apmeklēti ir Rīgas pilsētas svētki, Līgo svētku svinības Krastmalā un festivāls „Ziemassvētku egļu ceļš”.

Pilsēta mērķtiecīgi atbalsta to, lai iedzīvotāji radoši sevi apliecinātu un iesaistītos dažādos amatierkolektīvos, kas ir ciešā saistībā ar atbalstu Dziesmu un deju svētku tradīcijas kopšanas procesam.

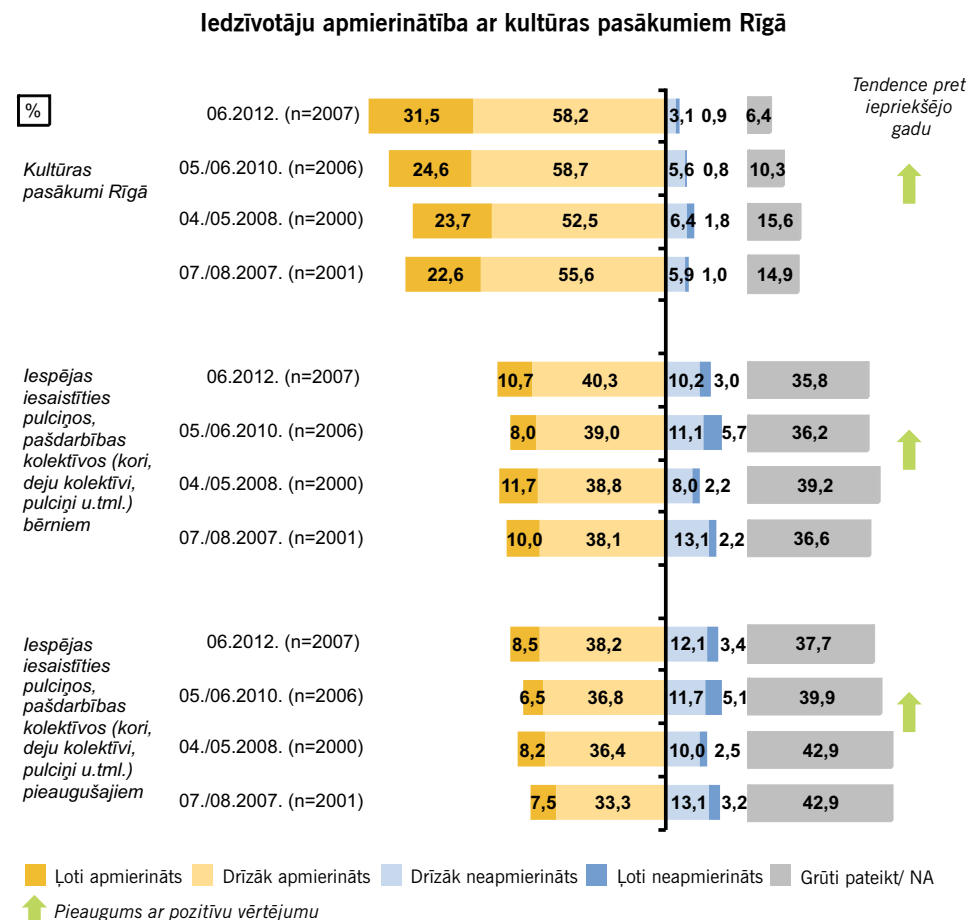
Būtiska loma kultūras veidošanā ir arī bibliotēkām. Rīgas pilsētā galveno lomu ieņem RCB, kuras tīklu veido RCB un tās 26 filiālbibliotēkas, kā arī trīs RCB ārējie apkalpošanas punkti – „Saulaino dienu bibliotēka” Bērnu klīniskajā universitātes slimnīcā, ārējais apkalpošanas punkts Dienas aprūpes centrā bezpajumtniekiem un maznodrošinātajiem rīdīniekiem un ārējais apkalpošanas punkts Brasas cietumā.

2012. gada jūnijā veiktās Rīgas iedzīvotāju aptaujas rezultāti liecina, ka visatzinīgāk aptaujātie vērtējuši kultūras pasākumus, kopumā ar tiem apmierināti bija 89,6 %. Tie iedzīvotāji, kuri norādīja, ka nav apmierināti ar kultūras pasākumiem Rīgā, kā galvenos neapmierinātības iemeslus norādīja dārgas biļetes (28,9 %), vienveidīgus, zemas kvalitātes un neinteresantus pasākumus (11,2 %), kā arī to, ka viss notiek pilsētas centrā un ir maz pasākumu apkaimēs (9,3 %). Kritiskāk tika vērtētas iespējas iesaistīties pašdarbības kolektīvos pieaugušajiem – apmierināti ar šādu iespēju bija 46,7 %. Savukārt iespējas bērniem darboties pulciņos un pašdarbības kolektīvos, pozitīvi novērtēja 51 % respondentu (2.1. attēls).

Iedzīvotāju vērtējums apkaimēs parāda, ka salīdzinoši pozitīvāki viedokļi par kultūras pasākumiem galvaspilsētā tika sniegti Zolitūdes, Brasas, Maskavas forštates, Pleskodāles un Mežciema apkaimēs. Iespēju iesaistīties pulciņos, pašdarbības kolektīvos bērniem pozitīvi

vērtēja Pleskodāles, Brasas, Maskavas forštates, Torņakalna un Vecpilsētas apkaimju aptaujātie iedzīvotāji. Iespēju iesaistīties pulciņos un pašdarbības kolektīvos pieaugušajiem pozitīvāk vērtē Āgenskalna, Brasas, Bierīņu, Pētersalas – Andrejsalas un Pleskodāles apkaimēs aptaujātie respondenti.²³

2.1. attēls

Avots: Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātības ar pašvaldību indikatori”, SIA SKDS, 2012. gada jūnijs

²³ Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātības ar pašvaldību indikatori”, SIA SKDS, 2012. gada jūnijs

Mērķa PM2 ietvaros ir izvirzīti 9 uzdevumi. Darbības tika veiktas visos no tiem.

U2.1. Nodrošināt sabalansētu kultūras pakalpojumu pieejamību visiem rīdziniekiem

Rīgas pilsētas vienotajā kultūrtelpā iedzīvotājiem kultūras vajadzību apmierināšanu un brīvā laika pavadīšanas nodarbību piedāvājumu pamatā veic neatkarīgie kultūras centri un Rīgas pašvaldības kultūras iestāžu apvienība ar savām kultūras iestāžu struktūrvienībām – kultūras centriem, muzejiem un koncertorganizāciju, kas nodrošina tradicionālo, informatīvi izglītojošo un izklaides pasākumu rīkošanu pilsētas iedzīvotājiem, kā arī iespēju to saturīgai brīvā laika pavadīšanai pilsētas amatierkolektīvos. 2011. gadā Rīgas pašvaldības kultūras centros un namos tika organizēti 2323 pasākumi, no kuriem 1598 pasākumi bija bez maksas, 1083 koncerti, izrādes un izstādes, 118 izklaides sarīkojumi. Kopējais apmeklētāju skaits 2011. gadā bija 1 258 876.

Aktīva norišu rīkotāja ir RCB ar savu struktūrvienību tīklu. Tā sekmīgi tiek papildināts pilsētā nepietiekamo kultūras centru iestāžu pārklājums, un līdzēts pašvaldības kultūras funkciju pilnvērtīgai nodrošināšanai.

Aleksandra Čaka memoriālo dzīvokli, Sv. Pētera baznīcu, Rīgas Porcelāna un Rīgas Jūgendstila centra muzeju 2011. gadā apmeklējuši 284 290 apmeklētāji.

U2.2. Organizēt vietējas nozīmes un starptautiskus kultūras pasākumus

Rīgā norisinās svarīgākie valsts un pašvaldības, kā arī nozīmīgi reģionāli un starptautiski kultūras un izklaides pasākumi – valsts svētku svinības, Dziesmu un deju svētki, Rīgas svētki, kino, teātra, mūzikas, dejas, mākslas festivāli un projekti.

Dažādie kultūras pasākumi (tradicionālie, valsts un piemiņas dienu pasākumi) pārskata gadā notika saskaņā ar apstiprināto 2011. gada pilsētas kultūras pasākumu kalendāro plānu.

Jau ceturto reizi Rīgā norisinājās gaismas festivāls „Staro Rīga”. Šī gada tēma bija „Pilsētas stāsti”, kuru 80 festivāla projektos īstenoja vairāk nekā 100 mākslinieki.

Nozīmīgākais pilsētas organizētais pasākums pārskata gadā bija Rīgas 810 gadu jubilejai veltītie Rīgas svētki, kur svētkus trīs dienās apmeklēja aptuveni 250 000 skatītāju. Rīgas svētku ietvaros tika īstenoti vairāk nekā 60 dažādu kultūras, sporta un citu projektu. Nozīmīgākie no tiem – lielkoncerts „Meistars. Dziesma. Leģenda” Mežaparka Lielajā estrādē pulcēja 18 000 klausītāju un 8 000 dalībnieku, Svētku noslēguma pasākums „Dzīvā Rīga” 11. novembra krastmalā, kas pulcēja 120 000 apmeklētāju, Arēnā „Rīga” grupas „Bi2” un dziedātājas Diānas

Arbeņinas koncertu apmeklēja vairāk nekā 10 000 klausītāju u.c. Daudz interesentu pulcējās Zaķusalā, kur norisinājās Starptautiskās sacensības augstākajā pilotāžā – EAF Rīga/FAI – 2011, kā arī citos sporta pasākumos. Rīgas svētkos tika atklāta rekonstruētā Rīgas Biržas ēka – Ārzemju mākslas muzeja jaunā mājvieta, ar tai veltītu īpašu programmu Doma laukumā, kurā piedalījās arī viesmākslinieki no Ķīnas, Indonēzijas un Turcijas. Svētku programmu papildināja arī Rīgas sadraudzības pilsētu vieskolektīvi un mākslinieki no Brēmenes, Viļņas un Tallinas. Savukārt Prāgas pilsēta Rīgai svētkos dāvāja diksilenda „BrassBand.cz” priekšnesumus.

Otro gadu Rīgā tika organizēts Līgo svētku pasākums 11. novembra krastmalā un Dzegužkalnā, pulcējot vairāk kā 33 000 cilvēku.

Mūsdienu kultūras foruma „Baltā nakts” ietvaros tika īstenoti 69 projekti, kopējais apmeklētāju skaits – ap 50 000.

Realizēta jauna un oriģināla mākslas aktivitāte pilsētvidē – vides objektu festivāls „Ziemas-svētku egļu ceļš” (42 vides objekti pilsētā), kas akcentē Rīgu kā mākslas un inovatīvu ideju pilsētu.

Dažādus pasākumus saviem iedzīvotājiem organizēja arī Rīgas izpilddirekcijas – „Kaimiņu dienas” Mūrnieku ielā, dažādi gadatirgi, „Arkādijas parka 100. vārda diena”, „Seno ugunsgrūru nakts” Vakarbuļļu pludmalē u. c.

U2.3. Atbalstīt institūcijas un organizācijas, kas nodrošina kultūras un mākslas procesu

Lai atbalstītu institūcijas un organizācijas, kas nodrošina kultūras un mākslas procesu, 2011. gadā organizēti projektu konkursi un atbalstīti tajos iesniegtie projekti – 2011. gada kultūras pasākumu finansēšanas konkurss (1 reizi mēnesī); kultūras projektu finansēšanas konkurss; tradicionālo kultūras pasākumu konkurss; gaismas festivāla „Staro Rīga” ideju un projektu finansēšanas konkurss un Rīgas Festivālu mērķprogrammas finansēšanas konkurss 2010. – 2012. gadam. Kopumā pārskata gadā tika iesniegti 930 dažādi kultūras projekti, no kuriem tika atbalstīti 485 projekti par kopējo summu LVL 854 000.

U2.4. Atbalstīt izcilību visās kultūras jomās

Uzdevuma ietvaros 2011. gadā tika organizēta RD un Aleksandra Čaka biedrības Aleksandra Čaka balvas pretendentu izvirzīšana un balvas pasniegšana. To saņēma 5 laureāti. Aleksandra Čaka balvu 2001. gadā dibināja Aleksandra Čaka biedrība sadarbībā ar RD, lai rosinātu inovatīvu un mākslinieciski augstvērtīgu radošu darbu rašanos par pilsētas tēmu un populārizētu izcilā latviešu dzejnieka daiļradi.

Lai izteiktu atzinību un apbalvotu Rīgas pilsētas kultūras darbiniekus par individuālo ieguldījumu kvalitatīva kultūras procesa nodrošināšanā Rīgā un motivētu kultūras darbiniekus darba kvalitātes paaugstināšanai, Rīgā ik gadu tiek pasniegta balva „Baltais zvībulis”. Šo balvu pārskata gadā saņēma 20 laureāti.

U2.5. Atbalstīt kultūras daudzveidību

Tradicionālās kultūras saglabāšanai tika organizēti Rīgas Dejojāņu svētki (piedalījās 60 tautas deju kolektīvi ar 2393 dalībniekiem), Rīgas koru mēnesis (ar 90 koru piedalīšanos), koru lielkoncerts Rīgai 810 „Meistars. Dziesma. Leģenda” (88 kori, 2719 dziedātāji), Rīgas amatierteātru festivāls „Rīga spēlē teātri 2011” (iesaistījās 26 amatierteātri, tika sniegtas 30 izrādes, kuras apmeklēja vairāk nekā 4000 skatītāju), kokļu mūzikas koncerts „Latvija mana” (piedalījās 14 koklētāju ansambļi), organizēti starptautiskā folkloras festivāla „Baltica 2012” ieskaņu koncerti – skates (16 Rīgas folkloras ansambļi), mazākumtautību vokālo un instrumentālo ansambļu koncerti – skates (13 ansambļi) u. c.

Uzdevuma ietvaros sadarbībā ar biedrību „Latviešu tautas mākslas savienība” sarīkota konference „Tautas lietišķā māksla Rīgā”, sagatavots un prezentēts izdevums „Latviešu tautas māksla – tradicionālā amatniecība”. Rīgas domē organizēta tautas lietišķās mākslas izstāde „Rīgas meistari”.²⁴

Nozares speciālisti piedalījās Latvijas Kultūras ministrijas organizētajā konferencē kultūras darba speciālistiem „Kultūras attīstības tendences Latvijas novados: tradīcijas, jaunievedumi un sadarbība”.

RD Kultūras projektu finansēšanas konkursā atbalstīti 93 projekti šādās nozarēs: vizuālās mākslas nozarē – 10, mūzikas – 15, dejas – 7, teātra – 16, kino – 15, multimediju – 3, grāmatniecības – 5, kultūrvēsturiskā mantojuma nozarē – 8, muzeju darbības nozarē – 6 un 8 projekti starpnozārē.

Rīgas Festivālu mērķprogrammas finansēšanas konkursā atbalstīti 38 projekti šādās nozarēs: mūzikas nozarē – 17, dejas – 2, kino – 4, vizuālās mākslas – 4, teātra – 4, literatūras – 2 un 5 projekti kultūrvēsturiskā mantojuma nozarē.

Rīgas pilsētas pašvaldība atbalsta 32 mazākumtautību amatierkolektīvu darbību, no tiem 18 ir nacionālo kultūras biedrību kolektīvi, pārējie darbojas kultūras un izglītības iestādēs. Arī pilsētas izpilddirekcijas regulāri rīko pasākumus un koncertus dažādām mērķauditorijām.

²⁴ Rīgā darbojas gandrīz puse tautas mākslas nozarē strādājošo tautas lietišķās mākslas studiju meistarū. 2011. gadā, sadarbojoties ar nevalstiskajām organizācijām, tika strādāts pie rīcības plāna tautas mākslas kolektīvu attīstībai un infrastruktūras uzlabošanai. (LETA)

U2.6. Veicināt radošumu un iedzīvotāju aktīvu līdzdalību pilsētas attīstības procesos

Radošuma veicināšana uzdevuma ietvaros galvenokārt izpaužas kā dažādu projektu konkursu organizēšana, tādā veidā atbalstot labākos un radošākos projektus. Organizējot kultūras pasākumu un projektu konkursus, tiek nodrošināta atklāta un visiem kultūras procesa dalībniekiem pieejama pilsētas budžeta līdzekļu sadale kultūras procesa nodrošinājumam. Organizēti RD kultūras projektu konkurss, tradicionālo kultūras pasākumu finansēšanas konkurss, kultūras pasākumu finansēšanas konkurss u. c.

Ik gadu tiek rīkots skatlogu, ēku fasāžu un priekšlaukumu noformējuma konkurss Ziemassvētkos. 2011. gadā tika piešķirtas 8 godalgas.

Tika rīkots arī „Svētku plakāta un/vai svētku noformējuma vides objektu/instalāciju māksliniecisko ideju skicē, to tehnisko risinājumu un izvietojuma Rīgas pilsētvidē” konkurss, kura laikā tika iesniegti 28 piedāvājumi ar svētku plakāta ideju skicēm, 33 piedāvājumi ar svētku noformējuma vides objektu/instalāciju māksliniecisko ideju skicēm, to tehniskiem risinājumiem un izvietojumu Rīgas pilsētvidē. Pie godalgotām vietām tika 4 piedāvājumi ar svētku plakāta ideju skicēm un 5 piedāvājumi ar svētku noformējuma vides objektu/instalāciju māksliniecisko ideju skicēm, to tehniskiem risinājumiem un izvietojumu Rīgas pilsētvidē. Piešķirtas arī 3 veicināšanas godalgas.

Vides objektu festivāla „Ziemassvētku egļu ceļš” projektu realizēšanas finansēšanas konkursā iesniegti 17 projekti, realizēti pilsētvidē – 9 projekti. Vides objektu festivāls „Ziemassvētku egļu ceļš” iekļauts IKSD sadarbības partnera Latvijas Mākslas akadēmijas mācību procesā un tā ietvaros realizēts vides objektu dizaina/noformējuma konkurss. Iesniegti 26 projekti, realizēti pilsētvidē – 18 projekti.

U2.7 Veicināt iedzīvotāju radošu brīvā laika pavadīšanu

Pārskata gadā Rīgā darbojās 277 amatierkolektīvi, to skaitā 89 kori, 48 deju kolektīvi, 42 vokālie ansambļi, 16 folkloras kopas, 5 pūtēju orķestri, 6 koklētāju ansambļi, 12 instrumentālie ansambļi, 16 amatierteātri, 31 lietišķās mākslas studija, 8 tēlotājas mākslas studijas un 4 foto, kino studijas ar kopējo dalībnieku skaitu 9087. No minētajiem 277 amatierkolektīviem 25 ir bērnu kolektīvi, un tajos darbojas 1174 bērni.

Rīgas pašvaldības kultūras iestāžu apvienība, 3 kultūras centri un 1 pašvaldības mūzikas un mākslas skola nodrošina ar telpām un koordinē 172 amatierkolektīvus.

U2.8. Veicināt kultūras iestāžu celtniecību un rekonstrukciju, nodrošināt optimālu kultūras iestāžu tīklu

2011. gadā uzdevuma ietvaros tika izstrādāts Valsts elektrotehniskās fabrikas (VEF) Kultūras pils ēkas Ropažu ielā 2 rekonstrukcijas un restaurācijas būvprojekts.

Tāpat 2011. gadā ir uzsākta Kultūras pils „Ziemeļblāzma” ēku un būvju kompleksa un parka Ziemeļblāzmas ielā 36 rekonstrukcija un restaurācija. Rekonstrukcija un restaurācija aptver visas kultūras pils „Ziemeļblāzma” kompleksā ietilpstošās ēkas, kā arī vairāk nekā piecus hektārus plašo apkārtnējo parku.

Pārskata gadā tika uzsākta Latvijas Nacionālā mākslas muzeja ēkas K. Valdemāra ielā 10 rekonstrukcijas tehniskā projekta izstrāde. Projekta īstenošanai ir piešķirts Eiropas Reģionālā attīstības fonda (turpmāk tekstā ERAF) līdzfinansējums.

Kultūras un tautas mākslas centra „Ritums” lietišķās mākslas studijas 2010. gadā tika pārvietotas uz telpām Pulkveža Brieža ielā 18, kur 2011. gadā tika iekārtotas un pielāgotas telpas kolektīvu darbam un publiskai darbībai jaunizveidotajā Meistaru mājā.

Pārskata gadā notika Rīgas pašvaldības kultūras iestāžu apvienības struktūrvienības Kultūras centra „Ilguciems” Amatu nama mākslas studiju telpu labiekārtošana un aprikošana, kā arī iestādes reklāmas gaismas banera uzstādīšana.

Pēc rekonstrukcijas tika atvērtas RCB Jaunciema un RCB Imantas filiālbibliotēkas. Atvērtā arī jaunizveidotā RCB Biķernieku filiālbibliotēka. 2011. gadā notika RCB reorganizācija un papildus piešķirto telpu Brīvības ielā 49/53 remonts, Mākslas un mūzikas nodaļas izvietošana šajās telpās.

Melngalvju namā tika atklāta eja, kas savieno namu ar Rīgas Mākslas telpu, tādējādi veidojot vienotu kultūras kompleksu.

U2.9. Saglabāt un attīstīt kultūrvēsturiskos objektus pilsētas centrā un citās vēsturiskās apbūves teritorijās

2011. gadā turpinājās darbs pie Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma 1. redakcijas izstrādes, t.sk. izstrādāta Daugavas kreisā krasta silueta koncepcijas 1. redakcija un izstrādātas vadlīnijas, pamatojoties uz tām, tiks izstrādāti Rīgas vēsturiskā centra apbūves noteikumi.

Atbilstoši 2004.gada 8.marta MK noteikumu Nr.127 „Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un aizsardzības noteikumi” prasībām noteikta 352 ēku kultūrvēsturiskā vērtība. Aktualizēta elektroniskā datu bāze par vēsturiskajām ēkām Rīgā, kurām noteikts kultūrvēsturiskās vērti-

bas līmenis (2011. gada beigās datu bāze ietvēra informāciju par 1282 objektiem).

RD institūcijas, kas 2011. gadā veica aktivitātes mērķa ietvaros – Izglītības, kultūras un sporta departaments, Pilsētas attīstības departaments, Ārlietu pārvalde, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija, Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija, SIA „Rīgas meži”, Rīgas pilsētas būvvalde, Rīgas pilsētas arhitekta birojs.

Budžets

2011. gadā Rīgas pilsētas pašvaldība atpūtai, kultūrai un reliģijai pilsētā izlietoja LVL 16 244 200 (salīdzinājumā ar 2010. gadu tas ir par 14 % mazāk), tai skaitā investīcijām izlietots LVL 2 762 300.

Secinājumi

Mērķis ir cieši saistīts arī ar citiem stratēģiskajiem mērķiem. Kultūras nozare ir savstarpēji saistīta, piemēram, ar tūrisma jomu. Tas jāņem vērā, plānojot kultūras pasākumu norisi.

Savu artavu radošas pilsētas attīstības virzienā pēdējos gados sniedz arī Rīgas pašvaldību akciju sabiedrība „Rīgas Centrāltirgus”, kas ir ne vien iepirkšanās vieta vietējiem un tūristiem, bet arī vieta, kur baudīt kultūru – dažādus koncertus, mākslinieku plenērus un citus pasākumus, kas saistīti ar gadskārtu ieražām.

Protams, kultūras dzīvi pilsētā pozitīvi ietekmē arī privātas iniciatīvas. Piemēram, 2011. gadā Vecmīlgrāvja un tā apkārtnes iedzīvotājiem jūlijā notika pirmie Krastmalas svētki Viduslaiku noskaņās, ko rīkoja Vecmīlgrāvja Attīstības biedrība.²⁵

Savu atdzimšanu, pateicoties privātai iniciatīvai, 2011. gadā piedzīvoja bijušais kinoteātris „Palladium” – tā vietā tika atklāta jauna koncertzāle „Palladium Rīga” ar ietilpību 1600 cilvēkiem. Rīgā ir daudz iecienītu sabiedrisku vietu, kas šobrīd ir atstātas novārtā. Iespējams, pašvaldībai būtu nepieciešami kādi atbalsta instrumenti, kas motivētu privāto sektoru šādas vietas sakārtot. Labuma guvējs būtu gan uzņēmējs, gan Rīgas iedzīvotājs.

Pozitīvi vērtējams tas, ka arvien tiek meklētas jaunas lietas un radošas kultūras izpausmes. Tā, piemēram, viens no pirmajiem pilotprojektiem „Rīga – Eiropas kultūras galvaspilsēta 2014” programmā 2011. gadā bija smilšu skulptūru parks un festivāls uz AB dambja.

²⁵ LETA.

Marija Golubeva, *izglītības politikas eksperte*

Eiropā viens no mūsdienu kultūras politikas pamatprincipiem ir „strukturēts dialogs ar pilsonisko sabiedrību kultūras jomā, izmantojot dažādas platformas diskusijām un viedokļu apmaiņai”.²⁶ Pagaidām Rīgas pilsētā netika izveidota platforma šādam dialogam, un tas ir viens no lielākajiem šķēršļiem stratēģiskā mērķa sasniegšanai.

Rīgas domes atskaites par kultūras finansēšanas konkursiem liecina, ka tika atbalstīta galvenokārt tautas māksla un amatiermāksla, kā arī koru un estrādes dziesmas pasākumi, retāk – mūsdienu mākslas projekti. Līdzsvara trūkums finansējamo mākslas virzienu izvēlē, kā arī pārāk saskaldīts finansējums (neliela apjoma atbalsts ļoti lielam projektu skaitam) liecina par izteikto prioritāšu trūkumu šajā jomā.

Rīgas domes sniegtā informācija liecina, ka ar atbalstu kultūras daudzveidībai, galvenokārt, tiek saņemts atbalsts latviešu un mazākumtautību tradicionālās kultūras pasākumiem un atbalsts dažādām kultūras nozarēm. Īpaši tradicionālās kultūras jomā tika atbalstīts ļoti plašs pasākumu klāsts, un tika atbalstīta tradicionālo kultūru daudzveidība. Tomēr retāk un ne tik mērķtiecīgi tika atbalstīta kultūras daudzveidība plašākā izpratnē: pilsētas subkultūru un mūsdienu mākslas formu daudzveidība; kultūras pasākumi, kas uzrunā mūsdienu pilsētas un tās cilvēku sociālās un ētiskās problēmas; sociāli atstumto cilvēku māksla.

Pārskata gadā turpinājās un tika uzsākta vairāku kultūras iestāžu būvju rekonstrukcija. Uz sākta Latvijas Nacionālā mākslas muzeja ēkas K. Valdemāra ielā rekonstrukcijas projekta izstrāde, bet negatīvi vērtējams tas, ka rekonstrukcija netika uzsākta savlaicīgi, lai paspētu to pabeigt līdz 2014. gadam, kad Rīga būs Eiropas kultūras galvaspilsēta.

²⁶ Eiropas darba kārtība kultūrai (2007), skatīt Komisijas ziņojumu par Eiropas darba kārtības kultūrai īstenošanu /* COM/2010/0390.

Alija Turlaja, *Sarkandaugavas attīstības biedrības valdes locekle*

Atsaucoties uz pilsētas attīstības dokumentos minētajiem uzdevumiem – nodrošināt rīdiniem iespēju piedalīties interesantos kultūras pasākumos, aktīvi iesaistīties tautas mākslinieciskajā pašdarbībā, apgūt mūziku un mākslu, lasīt jaunāko literatūru, ir jāsaka, ka saturīga laika pavadīšana rīdiniem dzīvesvietu tuvumā, t. i. apkaimēs, ir ierobežota. Kultūras pakalpojumu pieejamība ārpus Rīgas centra un vecpilsētas nav pietiekami nodrošināta.

Pievilcīga kultūrvidē un attīstīta kultūras infrastruktūra ir nozīmīgs pilsētas iedzīvotāju dzīves kvalitātes rādītājs. 2011. gadā ir sākta Kultūras pils „Ziemeļblāzma” ēku un būvju kompleksa un parka rekonstrukcija un restaurācija, kas būs liels ieguvums Vecmīlgrāvja apkaimes iedzīvotājiem, kā arī racionāls vēsturiskā pieminekļa izmantošanas veids un attīstība. Arī Rīgas pilsētas mērogā tas ir liels projekts un ir paredzams, ka Eiropas Kultūras galvaspilsētas ietvaros, tas būs viens no galvenajiem akcentiem Vecmīlgrāvja apkaimē.

Ņemot vērā to, ka Rīgas pilsēta arvien vairāk pievērš uzmanību tam kā sakārtot pilsētas publiskās vietas, tad ir īpaši svarīgi, lai šīs vietas piederētu pašvaldībai. Kā arī pašai Rīgas pilsētai būtu jānodrošina ēku restaurācija/rekonstrukcija un jāatjauno tajās kultūras funkcijas, jo tas veicina iedzīvotāju radošu brīvā laika pavadīšanu un paaugstina ikdienas dzīves kvalitāti, kā arī rodas „kustība” un pieprasījums pēc papildpakalpojumiem, kas labvēlīgi ietekmē pilsētas kopējo ekonomiku un ir ilgtspējīgas attīstības resurss.

Rīgas pilsētai svarīgi būtu plānot kā sabalansēt kultūras infrastruktūru tā, lai katrā Rīgas teritorijā (apkaimē, vai atbilstoši iedzīvotāju skaitam teritorijā) būtu viens nosacīts „kultūras centrs” – iekštelpas kultūras norisēm un sakārtota publiskā ārtelpa (priekšlaukums, laukums, skvērs, parks). Tā var būt gan ar atbilstošām telpām iekārtota bibliotēka ar papildus resursiem, lai nodrošinātu pasākumu rīkošanu, kā arī nelieli kopienu centri, kurās darboties kādām interešu biedrībām un grupām. Svarīgi ir lai iedzīvotājiem būtu vieta, kur satikties un sadarboties, apvienojoties kopēju mērķu realizācijā (apkaimju kustība). Šādas vietas attīsta pilsonisko sabiedrību un kalpo par sabiedrības integrācijas resursu, kas ir ļoti nepieciešams Rīgas pilsētai, lai nākotnē mazinātu vienaldzīgas, kā arī atstumtas iedzīvotāju daļas veidošanos.

Stratēģiskā mērķa PM2 „Radoša un eiropeiska pilsēta ar augstvērtīgu kultūras dzīvi” rādītāji

Rādītājs	Datu avots	Iepriekšējo periodu vērtības, gads								Tendence pret iepriekšējo gadu	Tendence pret iepriekšējo gadu vidējo rādītāju	Plānotais ilgtermiņa attīstības virziens
Teātru darbības rādītāji – apmeklētāju skaits, tūkstošos	CSP	2004 560	2005 659	2006 640	2007 728	2008 754	2009 633			↓	↑	Pieaug
Muzeju darbības rādītāji – apmeklētāju skaits, tūkstošos	CSP	2004 826	2005 1 005	2006 1 026	2007 1 208	2008 1 291	2009 1 051			↓	↓	Pieaug
Rīgas Centrālās bibliotēkas darbības rādītāji – lasītāju skaits, tūkstošos	Rīgas Centrālā bibliotēka	2007 74	2008 68	2009 79	2010 77	2011 61				↓	↓	Vērtē kontekstā ar citiem rādītājiem – internets, m/s budžeti
Mājsaimniecību izdevumi atpūtai un kultūrai %	CSP	2004 7,3%	2005 8%	2006 9,2%	2007 9,3%	2008 9,7%	2009 9,9%	2010 8,0%	2011 8,1%	↑	↓	Pieaug

Tendence	↑	↓	↑	↓
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu